

Rädda Barnens Ungdomsförbunds remissvar

Stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende - förslag till bestämmelser rörande bla omedelbar placering, sekretess och skolgång.

Rädda Barnens Ungdomsförbund (802416-1203) har beretts tillfälle att yttra sig om stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende.

Rädda Barnens Ungdomsförbund är en organisation av barn och unga som kämpar för att FN:s konvention om barnets rättigheter ska efterlevas och respekteras samt att ge barn makt och möjlighet att förändra sin och andra barns situation, här och nu. Sen vi grundades (år 2003) har vi arbetat för att stoppa vuxnas våld mot barn. Rädda Barnens Ungdomsförbund grundades av barn, organiseras av barn och leds av barn. Det gör oss till en mycket unik organisation och röst när det gäller barnrättsfrågor.

Vi vill understryka värdet vi ser i att organisationer som består av barn och unga konsulteras. I framtiden vill vi se fler organisationer som direkt representerar barn och deras åsikter bland remissinstanserna för lagförslag rörande barn.

Vi tillstyrker förslagen på ändring i sin helhet men lämnar följande synpunkter.

Kortfattade synpunkter:

1. Föräldrarätten
2. Att prata med barn
3. Normkritiskt utgångs sätt
4. Barns inflytande

1. Föräldrarätten

Vi är positiva till de förslag på ny reglering i vårdnadshavarens rättigheter som ni lägger fram, men det är inte tillräckligt. Föräldrarätten omöjliggör barns rättigheter att följas fullt ut. Föräldrabalken (FB) är för stark, den är byggd på synen av barn som vuxnas ägodelar och något som föräldrar har rätt till. FB tillsammans med denna samhälleliga syn på barn som ägodelar gör det svårt att *på riktigt* få till ett barnrättsbaserat perspektiv i processer med barn och föräldrar. FB är ett problem som vi måste erkänna tydligare, det är tydligt att FB är för stark när vi stiftar lagar runt lagen istället för att gå in och ändra direkt.

2. Att prata med barn

Rädda Barnens Ungdomsförbund ser att det finns en oroväckande låg kompetens i det svenska rättsväsendet när det gäller att arbeta med barn. Förhör, utredningar och rättegångar är utformade efter vuxna. När svenska domare, åklagare och försvarsadvokater saknar både barnperspektiv och barnrättsperspektiv blir det svårt för barn att få upprättelse när deras rättigheter kränkts. RBUF vill se ett rättssystem där

barnets bästa kommer i första hand. För att förbättra rättssystemet behöver poliser, åklagare, domare och försvarsadvokater utbildning i kommunikation med barn, barnpsykologi och om barnets rättigheter. Barnanpassade metoder för exempelvis förhör behöver utvecklas och användas.

Det här är ett problem som ofta gör det svårt att ta beslut om barn för att en inte kan prata med barn. En får alltså ibland inte tillräcklig med information för att kunna ta ett beslut som är bäst för barnet. Vilket är mycket allvarligt och strider mot barnkonventionen.

3. Normkritiskt utgångs sätt

Vikten av att vara normkritisk runt barn är otroligt stor, barn är olika individer med olika referenser och behöver bli bemötta på olika sätt. Till exempel rekommenderar vi att använda sig av ett könsneutralt språk, inte minst märks det i skrift där ni endast refererar till barn som *han eller hon*. För att bli bättre på att inkludera barn på ett normkritiskt sätt måste vi sluta anta barns identitet. Rädda Barnens Ungdomsförbund vet att normkritiskt utgångs sätt är avgörande för att barn ska kunna känna sig trygga.

4. Barns inflytande

Barn måste få mer inflytande i ärendena, vi syftar på helheten. Rädda Barnens Ungdomsförbund menar att det måste finnas en självklar rätt för barn att höras. Det kan säkerställas till exempel genom att införas som en del av praxis. Idag lyckas vi inte fullständigt inom ramen att inkludera barn. Runt barnrätt pratar en ofta om 3 olika synsätt: barnperspektiv, barns perspektiv och barnrättsperspektiv. Det är 3 viktiga utgångspunkter, men vi vill lyfta ett fjärde perspektiv som är lika viktigt: vuxenperspektiv. Vuxenperspektivet är norm i samhället och förlängs alltså i delar av samhället, som till exempel processer med barn i skyddat boende. Eftersom det är norm så är det viktigt att prata om det öppet och komma fram med lösningar hur en kan jobba förebyggande. Det är viktigt att vara medveten och jobba förebyggande med vuxenperspektivet just för att det är en del i varför barns inflytande och perspektiv ofta minskas. Om barnperspektivet, barns perspektiv och barnrättsperspektivet ska kunna säkerställas så krävs det att vara medveten och jobba aktivt mot vuxenperspektivet.